

Työikäisten sosiaalipalveluiden erityisasumispalveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen (taso 1 ja 2) kattohinnan tarkastus

Yleisltk 02.03.2023 § 26

Valmistelija: Päivi Pakarinen, johtava sosiaalityöntekijä, puh. 044 718 3659, paivi.pakarinen(at)pshyvinvointialue.fi, Heli Pärnänen, työikäisten palveluyksikköjohtaja, puh. 044 7188 420, heli.parnanen(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueella sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n mukaisia päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluita on tuotettu omana toimintana ja ostopalveluna. Asumispalveluiden osalta hyvinvointialueella kilpailutettuja sopimuksia on olemassa ympärivuorokautisen palveluasumisen, yhteisöllisen asumisen, tuetun asumisen ja tilapäisen asumisen osalta. Lisäksi asumispalveluja on ostettu suoramarkintasopimuksilla tai asiakaskohtaisilla viranhaltijapäätöksiin liittyvillä maksusitoumuksilla ilman kilpailutusta. Hyvinvointialueelle on siirtynyt sisällöltään ja kustannustasoltaan hyvin erilaisia sopimuksia. Erityisasumispalveluiden yhteneväinen hankintamuoto on edellytys asumispalvelujen sisältöjen sekä toteuttamistapojen järjestämiseksi.

Ostopalveluna toteutettavat sosiaali- ja terveyspalvelut tulee kilpailuttaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 12 luvun mukaisesti, kun hankinnan arvioitu arvo ylittää hankintalain 25 §:n 1 mom. 3 kohdan liitteen E mukaisia sosiaali- ja terveyspalveluja koskevan kynnyksiarvon (400 000 €). Nyt esillä oleva erityisasumispalveluiden hankinnan hankinta-arvo on noin 16 m€/vuosi 4 vuoden hankintakaudelle noin 64 m€ euroa/4 vuotta.

Hankintalain lisäksi hankinnan käynnistämisen lisäperusteluja ovat sopimuskokonaisuuden harmonisointi ja suoramarkintana tehtyjen sopimusten liittäminen osaksi hankintakokonaisuutta. Tämän lisäksi yksityiset palveluntuottajat ovat syksyn 2022 aikana irtisanoneet sopimuksia kustannuskehitykseen perustuen. Yksityisten palveluntuottajien tekemät hinnankorotusehdotukset ylittävät palvelusopimuksissa sovitun korotustason.

Kilpailutettava hankintakokonaisuus pitää sisällään:

- Ympärivuorokautinen palveluasuminen (tehostettu palveluasuminen)
- Yhteisöllinen asuminen (palveluasuminen)
- Tuettu asuminen
- Tilapäinen asuminen

Hankinnassa huomioitavat palvelustrategiset linjaukset

- Hyvinvointialue hankkii asumispalveluiden asiakkaiden tarpeisiin eritasoisia asumispalveluja. Asiakkaiden tuen tarpeisiin vastataan

parhaiten, mikäli samalla toimittajalla on ns. moniportainen asumisen kokonaisuus. Moniportainen asumisen kokonaisuus sisältää asumispalvelujen tuottamista eri palveluluokissa kuitenkin niin, että niistä muodostuu kuntoutumisen kokonaisuus, jolloin asiakas siirtyy joustavasti eri kuntoutumisen ja asumisen portailla. Moniportainen asuminen edistää hänen toimintakykyään ja mahdollistaa kuntoutumisen itsenäisempään elämään.

Hankintamenettely linjaukset

- Hankinta on tarkoitus toteuttaa tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina siten, että pienet, keski-suuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuun.
- Tavoite on, että koko hyvinvointialuetta koskeva kilpailutus toteutetaan syksyn 2023 aikana ja uusi sopimuskausi alkaa keväällä 2024
- Dynaaminen kilpailutus, jotta uusien toimijoiden on mahdollista liittyä hankintaan myöhemmin hankintakaudella
- Hyödynnetään kokemuksia aiemmista kilpailutuksista
- Palveluntuottajien kanssa käydään markkinavuoropuhelua ennen varsinaisen tarjouskilpailun käynnistymistä

Hankinta-asiakirjat valmistellaan virkamiestyönä yhteistyössä Sansian kanssa ja ne tuodaan aluehallitukselle hyväksyttäväksi ennen julkaisua. Hankintapäätöksen ja sopimukset tekee Sansia.

Valmistelijan päätösehdotus:

Yleisten palveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle, että aluehallitus tekee päätöksen koko hyvinvointialuetta koskevan erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämisestä. Valmistellut hankinta-asiakirjat tuodaan päätettäväksi aluehallitukselle. Sansia valtuutetaan tekemään kilpailutuksen mukainen hankintapäätös ja siihen liittyvät sopimukset.

Sote-integraatiovaikutukset

Hankinta koskee sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n mukaista asumispalvelua, terveydenhuollon integraatio hankittavaan palveluun tuotetaan ensisijaisesti hyvinvointialueen omana työnä

Esittelijä

yleisten palveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Yleisten palveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle, että aluehallitus tekee päätöksen koko hyvinvointialuetta koskevan erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämisestä. Valmistellut hankinta-asiakirjat tuodaan päätettäväksi aluehallitukselle. Sansia valtuutetaan tekemään kilpailutuksen mukainen hankintapäätös ja siihen liittyvät sopimukset.

Päätös Yleisten palveluiden toimialajohtaja muutti päätösesityksen kokouksessa kuulumaan seuraavasti:
Yleisten palveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle, että aluehallitus tekee päätöksen koko hyvinvointialuetta koskevan erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämisestä. Valmistellut hankinta-asiakirjat tuodaan päätettäväksi aluehallitukselle, joka valtuuttaa Sansian tekemään kilpailutuksen mukainen hankintapäätös ja siihen liittyvät sopimukset.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Heli Pärnänen poistui klo 9.57.

Ahall 29.03.2023 § 100

Valmistelija: Päivi Pakarinen, puh. 044 718 3659,
paivi.pakarinen(at)pshyvinvointialue.fi, Heli Pärnänen, puh. 044 7188
420, heli.parnanen(at)pshyvinvointialue.fi

Valmistelijan päätösehdotus:
Aluehallitus päättää koko hyvinvointialuetta koskevan erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämisestä. Valmistellut hankinta-asiakirjat tuodaan päätettäväksi aluehallitukselle, joka valtuuttaa Sansian tekemään kilpailutuksen mukainen hankintapäätös ja siihen liittyvät sopimukset.

Sote-integraatiovaikutukset

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää koko hyvinvointialuetta koskevan erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämisestä. Valmistellut hankinta-asiakirjat tuodaan päätettäväksi aluehallitukselle, joka valtuuttaa Sansian tekemään kilpailutuksen mukainen hankintapäätös ja siihen liittyvät sopimukset.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ahall 04.12.2023 § 406

Valmistelija: Heli Pärnänen, puh. 044 7188 420,
heli.parnanen(at)pshyvinvointialue.fi

Hyvinvointialue voi tuottaa asiakkaalle annettavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja hankkimalla niitä yksityiseltä palveluntuottajalta sopimukseen perustuen, jos niiden hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Hyvinvointialueen on huolehdittava hyvinvointialueesta annetun lain 7 §:ssä ja järjestämislain 8 §:ssä tarkoitetusta järjestämisvastuustaan sekä sen järjestämisvastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhdenvertaisesta toteutumisesta myös palveluja hankkiessaan.

Erityisasumispalveluiden kilpailutuksen käynnistämistä on käsitelty Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksessa 29.3.2023.

Hankittavan palvelun palvelukuvaus vastaa lupaviranomaisten vaatimuksia ja on vastaava, mitä toiminnalta omassa palvelutuotannossa edellytetään. Palveluihin ohjaututaan hyvinvointialueen tekemän yksilöllisen palvelutarve arvioinnin perusteella. Hankittava kokonaisuus vastaa hankinnan käynnistymisvaiheessa kooltaan sitä, mikä siirtyi liikkeen luovutuksena aiemman järjestämisvastuun piiristä hyvinvointialueelle.

Hankintamenettelynä on dynaamisen kaltainen kattohintakilpailutus. Hankinnassa on huomioitu järjestämislain vaatimukset koskien sopimusehtoja mm. minimisopimusehdot varautumisesta häiriötilanteisiin. Laatutekijöiden osalta tukeudutaan kattavaan palvelukuvaukseen ja sen vaatimusmäärittelyihin. Hankinnassa varmistetaan hyvinvointialueen ohjaus- ja valvontavastuiden toteutuminen.

Kilpailutettava hankintakokonaisuus pitää sisällään:

- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen
- Yhteisöllinen asuminen
- Tuettu asuminen

Hankinta-asiakirja aineisto on toimitettu oheisaineistona.

Valmistelun aikana hankinnan arvo on täsmentynyt ollen n. 16,5 m€ vuodessa ja 4 vuoden hankinta kautena 66 m€.

Esityslistan oheisaineistona:

- Hankinta-asiakirja aineisto (ei julkinen)

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus hyväksyy valmistellun hankinta-asiakirja aineiston ja päättää käynnistää kilpailutuksen niiden pohjalta. Sansasia valtuutetaan tekemään hankintapäätös kuultuaan hyvinvointialuetta ja tekemään hankintaan liittyvät sopimukset

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Hankinta koskee sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n mukaista asumispalvelua, terveydenhuollon integraatio hankittavaan palveluun tuotetaan ensisijaisesti hyvinvointialueen omana työnä

Toimivallan peruste

hallintosäntö 93 §

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä valmistellun hankinta-asiakirja aineiston ja päättää käynnistää kilpailutuksen niiden pohjalta. Sansia valtuutetaan tekemään hankintapäätös kuultuaan hyvinvointialuetta ja tekemään hankintaan liittyvät sopimukset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ahall 28.02.2024 § 62
1551/02.08.01/2023

Valmistelija: Heli Pärnänen puh. 044 718 8420,
heli.parnanen(at)pshyvinvointialue.fi,
Tanja Bäck, puh. 044 718 3901, tanja.back(at)pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon hyvinvointialueella työikäisten erityisasumispalveluiden ympärivuorokautista palveluasumista ja yhteisöllistä asumista tuotetaan pääsääntöisesti ostopalveluna. Yhteisöllistä asumista tuotetaan pieneltä osin omana tuotantona.

Erityisasumispalveluiden hankintakokonaisuus valmisteltiin kilpailutukseen syksyllä 2023 ja uuden sopimuskauden oli tarkoitus käynnistyä 1.5. 2024. Aluehallitus,pöytäkirja 04.12.2023/§ 406.

Tarjouspyyntö on ollut auki ajalla 28.12.2023-31.1.2024. Tarjouksia saatiin riittävässä määrin tuetun asumisen ja päihteet sallivan yhteisöllisen asumisen osalta (A ja B kokonaisuus). Näiden palvelujen osalta Sansia tekee hankintapäätöksen.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen (taso 1 ja 2) osalta tarjouksia ei saatu riittävästi asiakastarpeisiin vastaamiseksi, jolloin päädyttiin hankinnan keskeyttämiseen.

Mikäli hankintaa ei olisi keskeytetty, merkittävä osa tällä hetkellä palvelussa olevista asiakkaista olisi jäänyt hankintasopimusten ulkopuolelle. Korvaavia palveluita ei ole järjestettävissä omassa tuotannossa.

Palveluntuottajat ovat nostaneet esille tarjouspyynnöllä olleen kattohinnan korotustarpeen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen osalta. Muilla hyvinvointialueilla nykyinen hintataso em. palveluissa on korkeampi kuin nyt Pohjois-Savon hyvinvointialueella toteutetussa kilpailutuskokonaisuudessa.

Keskeinen tavoite kattohintojen tarkistamisessa ja uuden tarjouspyynnön julkaisemisessa (ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja yhteisöllinen asuminen, taso 1 ja 2) on saada lisää palveluntuottajia em. mainittuihin palvelukokonaisuuksiin ja irtaantuminen suora hankintakäytännöstä. Suora hankinta käytännön jatkuminen tai sen laajentuminen ei ole riskien tai talouden hallinnan kannalta toivottava kehityskulku.

Uuden tarjouspyynnön julkaisemisessa noudatetaan aiempaa vaatimusmäärittelyä ja sopimus pohjaa. Tarvittaessa asiakirjoihin tehdään teknisiä korjauksia tai täsmennyksiä, jotka ovat nousseet esille ensimmäisellä tarjouspyyntökierröksellä.

Uusien kattohintojen myötä hankinnan arvo on täsmentynyt ollen noin 17,5 m€ vuodessa ja 4 vuoden hankinta kautena 70 m€.

Vaikka talousarvioraami vuodelle 2024 on kireä, nähdään uusi tarjouspyyntökierrös välttämättömänä asiakkaiden palvelujen järjestämiseksi.

Uusi tarjouspyyntö julkaistaan uusilla kattohinnoilla ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen (taso 1 ja 2) osalta. Uusi sopimuskausi alkaa kaikissa palveluissa 1.6.2024 lukien.

Esityslistan oheisaineistona:

- esitys uusista kattohinnoista (ei julkinen)

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus päättää uusista kattohinnoista työikäisten sosiaalipalveluiden erityisasumispalveluiden ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen (taso 1 ja 2) osalta liitteen mukaisesti.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Hankinta koskee sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n mukaista lakisääteistä asumispalvelua, terveydenhuollon integraatio hankittavaan palveluun tuotetaan ensisijaisesti hyvinvointialueen omana työnä.

Toimivallan peruste

hallintosääntö 93 §

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää uusista kattohinnoista työikäisten sosiaalipalveluiden erityisasumispalveluiden ympäri vuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen (taso 1 ja 2) osalta liitteen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

